

Op zoek naar de ideale videobewerkingssoft

Videobewerking op

Wat filmen met een digitale camera extra leuk maakt, is dat je de filmpjes op je computer kan bewerken, om ze vervolgens terug richting camcorder te sturen of op dvd te branden. Een videobewerkingspakket helpt je daarbij. Clickx sloot zich met een hele rist pakketten op in de montagekamer en capteerde, bewerkte en brandde dat het een lieve lust was...

ware maat

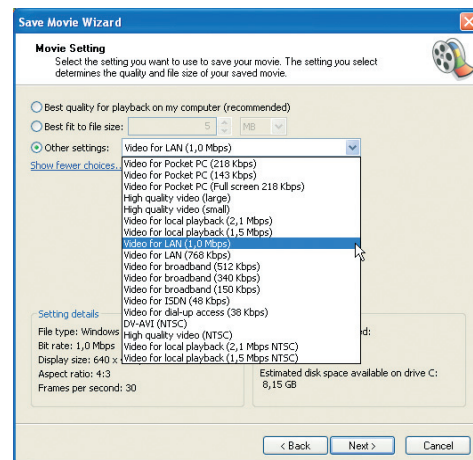
Met wat goeie wil kan je het hele videobewerkingsproces tot drie fasen herleiden. Eerst en vooral het binnenhaken van het bronmateriaal (de digitale beelden van je camcorder, maar net zo goed AVI- of MPEG-bestanden en zelfs stilstaande beelden en muziekbestanden). Daarna het bewerken van beelden en geluid en toevoegen van effecten, en tot slot het eindresultaat opslaan,

waarbij je natuurlijk graag de keuze krijgt uit een ruime waaier van formaten (zoals DV, (S)VCD en dvd). Het ideale pakket laat zich omschrijven als eentje dat al deze fasen feilloos weet uit te voeren in één geïntegreerde omgeving. We zouden er nog graag aan toevoegen: én dat zoveel mogelijk toeters en bellen aan boord heeft! Maar jammer genoeg blijken het vooral die geavanceerde extra's te zijn die het

werken met zo'n pakket sterk kunnen bemoeilijken. Wil je dus het meest geschikte pakket op de kop tikken, dan moet je je eerst afvragen hoe ver je met je video-exploten precies wil gaan. Zo zal niemand tegenspreken dat bijvoorbeeld Adobe Premiere oneindig veel beter is dan MovieMaker, maar tegelijk ook een flink stuk moeilijker én duurder... En zijn jouw vakantiefilmpjes je die moeite en prijs wel waard?

Microsoft MovieMaker 2 **GRATIS**

MovieMaker 2 is de gratis opvolger van de versie die standaard met Windows ME en XP wordt meegeleverd. Dit pakket is duidelijk gericht op de beginner: enerzijds vertaalt zich dat in een overtuigende gebruiksvriendelijkheid, anderzijds – en dat is het minder goede nieuws – in een beperkt aantal mogelijkheden. Beginnen we met de gebruiksvriendelijkheid. Die weerspiegelt zich al in een doordachte interface met een taakvenster dat het videobewerkingsproces in drie logische stappen heeft opgesplitst: Capture Video, Edit Movie en Finish Movie. De eerste stap laat je toe kant-en-klare video- en muziekbestanden te importeren, maar net zo goed video rechtstreeks binnen te halen van je camera. MovieMaker slaagde er daarbij in de binnengehaalde videobeelden op een intelligente wijze in clips op te splitsen. Je video-clips bewerken is al even makkelijk: je hoeft maar een video- of overgangseffect naar de juiste

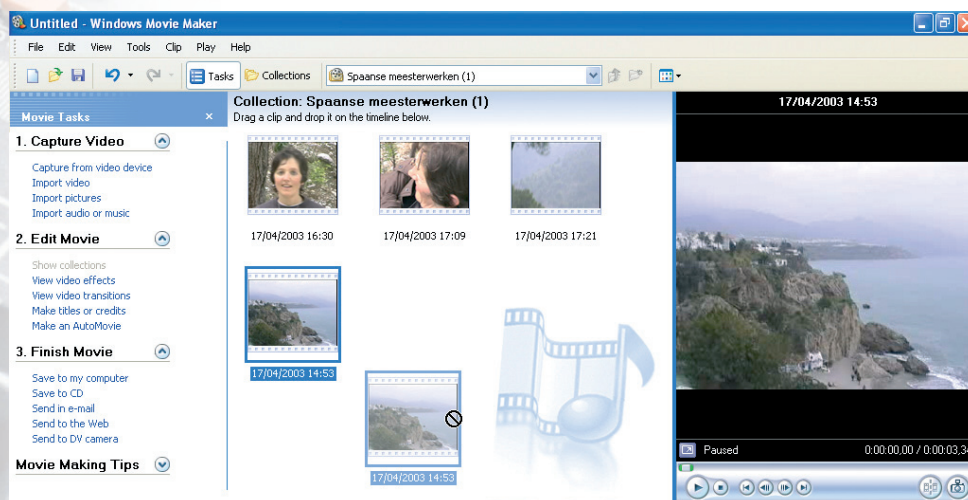
Indrukwekkende uitvoermogelijkheden?
Niet echt!

te locatie op de tijdlijn te slepen en de kous is af. Veel makkelijker kan het dus niet, maar veel

meer zit er ook niet in. Zo kan je hoogstens nog sleutelen aan de duur van je overgangseffecten, maar verwacht geen fraaie truukjes met keyframes en dergelijke. Titel-overlays toevoegen kan ook, en er kan nog net een spoor af voor het toevoegen van bijvoorbeeld achtergrondmuziek. Naar extra videosporen is het echter vergeefs zoeken! De uitvoermogelijkheden lijken indrukwekkend, maar je krijgt al snel door dat Microsoft het eigen videoformaat (WMV) wil promoten – naast een sporadisch AVI- en DV-formaat is dat namelijk ongeveer het enige dat MovieMaker wil uitspuwen.

CONCLUSIE

MovieMaker 2 laat zich erg makkelijk bedienen, en is dus prima geschikt voor de newbie die zich niet stoort aan de beperkingen van het pakket.

Een frisse interface, perfect voor de beginner.

VAKTAAL

AVI-formaat: Audio Video Interleaved. De bestandsnaam voor digitale video met geluid. Deze standaard werd door Microsoft ontwikkeld voor digitale televisie die je kan bekijken met de Media Player. Je herkent deze bestanden aan de extensie .avi.

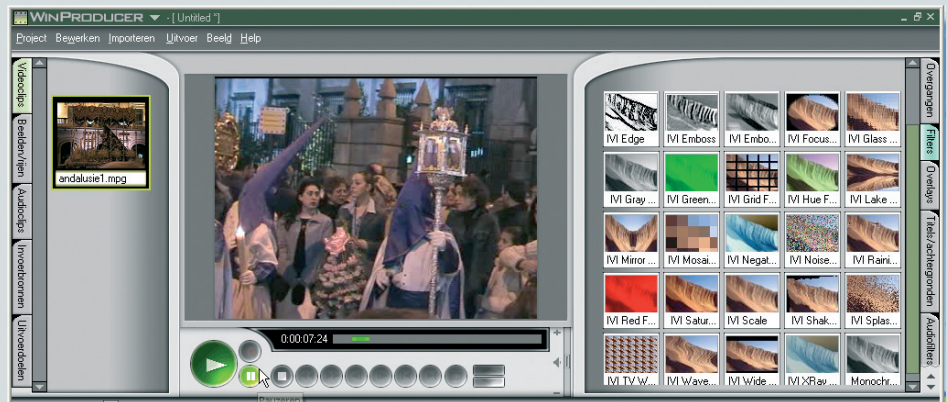
MPEG: Moving Picture Experts Group. Overkoepelende naam van een compressiestandaard voor video op computers en het internet. Dit type bestanden heeft de extensie .mpg. MPEG-bestanden zijn relatief klein omdat van ieder plaatje alleen de verschillen met het voorgaande beeld worden opgeslagen.

Videobewerking WinProducer

Voor dit product heeft Easy Computing leentjebuur gespeeld bij InterVideo. Easy Computing heeft het pakket wel in een volledig Nederlandstalige interface gegoten, inclusief gedrukte handleiding. Met de invoer- en uitvoermogelijkheden van dit beginners-

programma zit het wel snor: videobeelden van tv-kaart en camera zijn welkom – onze usb-webcam werd echter niet herkend – en het kan overweg met onder meer MPEG-1, MPEG-2, AVI en DV. Qua dvd-creatiertools komt WinProducer jammer genoeg minder sterk uit de hoek. Je krijgt dan wel een flinke keuze uit dvd-menu's (hier Thema's genoemd) én je kan hoofdstukmarkeringen toevoegen op de tijdlijn, maar dat is het zowat. De thema-editor is namelijk niet veel soeps: de menu's zijn maar half vertaald en je dvd-menu echt uittesten kan hier niet. Op het eerste gezicht komt WinProducer als een erg gebruiksvriendelijk pakket over, maar dat is enigszins misleidend: heel wat uiteenlopende opties zitten namelijk achter de rechtermuistoets verborgen, en ze laten

Een weinig verrassende, maar overzichtelijke interface.

zich soms stroef bedienen. Een ervan is de semi-automatische scènesdetectie: je kan hierbij zelf de gevoeligheidsgraad instellen voor het herkennen van scènes, maar het is toch afwachten wat WinProducer ervan bakt (automatische ondersteuning voor time-coding zit er blijkbaar niet bij). Voor de rest vind je hier ongeveer alles wat je van een instappakket mag verwachten: talrijke kant-en-klare overgangseffecten, een schare filters en geanimeerde titels, allerlei effecten dus die de gebruiker in combinatie met het doordachte sleutelbeheer – het toevoegen

van keyframes op de tijdlijn – heel wat creatieve mogelijkheden biedt. Ook kan je in dit pakket tot drie videolagen en twee audiolagen combineren, wat voor heel wat speelruimte zorgt.

CONCLUSIE

Videobewerking WinProducer is een ietwat onevenwichtig instapmodel: gebruiksvriendelijke opties wisselen af met onvoldoende uitgewerkte krachtige(r) mogelijkheden.

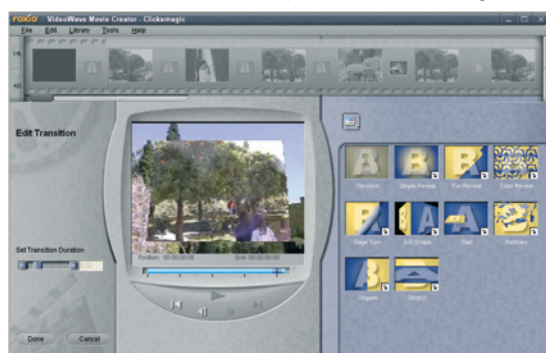
VideoWave Movie Creator 1.5

Tijdens de installatie sputterde VideoWave Movie Creator onverwachts flink tegen. Eerst kregen we de vreemde melding dat we (op Windows XP) onvoldoende rechten hadden – nochtans waren we met administratorrechten aangemeld – en vervol-

gens kregen we bij het opstarten te lezen dat er bestanden ontbraken. Na een herinstallatie van het pakket kregen we het dan toch aan de praat... Al heel snel kregen we door dat VideoWave op de buik van de ultieme beginnening is geschreven – hoewel we met die prijs al zo'n vermoeden hadden. Een vriendelijk openingsscherm lacht je meteen toe. Links krijg je een handvol leuke knoppen te zien waar alvast de bovenste (Easy Capture) en de onderste (Vi-

deoCD/Dvd Maker) weinig aan de verbeelding overlaten. De middelste drie knoppen nemen dan de eigenlijke videobewerking voor hun rekening. Twee ervan zijn op z'n zachtst gezegd speciaal: CineMagic en StoryBuilder. Dat zijn twee wizards die de gebruiker bij het handje nemen om supersnel tot een wervende videoproductie (nu ja...) te komen. Via CineMagic kan je MTV-achtige muziekvideo's inblikken, en StoryBuilder is vooral geschikt

De StoryLine-module... wel storyboard, geen timeline.

voor typische gelegenheidsvideo's zoals verjaardagen en huwelijken... StoryLine Editor is dan de meer 'klassieke' videobewerkingsmodule, zoals je die ook in andere pakketten aantreft. Hoewel, hier is het vergeefs zoeken naar een echte tijdlijn: al je editeerwerk moet je dus op het storyboard doen, en dat maakt nauwkeurige ingrepen lang niet evident. Wel kan je handig gebruik maken van een behoorlijk aantal overgangen en titeffecten, en van een paar overlay-kaders. Opgenomen geluiden of muziekachtergrond toevoegen kan ook, maar enig editeerwerk voor je audio zit er nauwelijks in.

CONCLUSIE

Wie snel en met weinig creatieve of technische bagage een leuke thuisvideo in elkaar wil boksen, vindt in VideoWave Movie Creator een stevige hulp.

Studio 8

Studio 8 weet als geen ander gebruiksvriendelijkheid en kracht te bundelen, wat het pakket meteen geschikt maakt voor de gevorderde thuisgebruiker. De verschillende fasen van de videobewerking laten zich vanuit een simpel menuutje bedienen: Opnemen, Bewerken en Maak film. Elk onderdeel roept telkens een aangepaste en grafisch mooi vormgegeven interface op. Wil je bijvoorbeeld video opnemen, dan

€ 89,43

le krijg je de keuze uit een aantal heel fraai gelay-oute menu's, maar die kan je eventueel snel door eigen ontwerpen vervangen. Verder kan je ongeveer alle onderdelen van zo'n menu aanpassen: van het lettertype over de hoofdstukkaders

tot de knoppen. Leuk is ook dat je bewegende videobeelden in je dvd-menu kan gieten. Ben je klaar met bewerken, dan staan er een hele reeks uitvoeropties op jou te wachten, netjes gesorteerd volgens type: band, AVI, MPEG, Stream, web en cd. Op pagina 71 vind je trouwens een uitgebreide cursus over dit pakket.

CONCLUSIE

Door de geslaagde combinatie van gebruikersvriendelijkheid en kracht, is Studio 8 bij uitstek geschikt voor de ietwat gevorderde video-enthousiast.

De interface van dit onderdeel bewerken: fraai en doordacht.

krijg je een afbeelding van een camera – inclusief bedieningspaneel – te zien. Laat je door deze vriendelijke eenvoud echter niet misleiden, want je kan via de knop Instellingen net zo goed eerst tot in de details van het gewenste videoformaat duiken. De bewerkingsfase verloopt zoals bij de meeste andere pakketten: je sleept de videoclips naar de tijdlijn (of het storyboard) en vervolgens kan je er allerlei effecten op loslaten. Op het eerste gezicht lijkt Studio hierin nogal beperkt, maar dat verandert wel als je de speciale gereedschapskist voor video of geluid opent. Van hieruit kan je namelijk behoorlijk krachtige én speelse wendingen aan je clips geven. Wel jammer dat we geen beeld-in-beeld-composities kunnen creëren (tenzij via de lastige omweg van de menuknoppen). Studio 8 kan nu ook met dvd overweg. Vanuit een goed geïntegreerde modu-

EEN MONTAGE VAN MIJN KLOTEN !!

NEE NEE ... MIJN KLOTEN!

OP DE SET BIJ DENNIS BLACK MAGIC

VAKTAAL

MPEG-2: Een compressiestandaard voor audio en video en één van de MPEG-varianten. MPEG-2 heeft een veel betere kwaliteit dan MPEG-1.

Usb: Universal Serial Bus. Een serieel verbindingssysteem voor de aansluiting van allerlei randapparaten op je pc. Usb garandeert een veel snellere data-transfer dan parallelle en andere seriële poorten.

DV PLUS & VIDEO TOOLBOX

€ 79,95

Wij kregen ook nog de pakketten DV Plus 2.0 en Video Toolbox binnen, die Easy Computing dit keer bij Honestech heeft gehaald. Na installatie bleek het echter om nagenoeg identieke pakketten te gaan – een gedrukte handleiding zat weliswaar enkel in de doos van Video Toolbox. Hoe dan ook, de pakketten laten zich vanuit een ietwat eigenzinnige module bedienen, die de indruk wil wekken dat alle tools goed werden geïntegreerd. Handig is wel het ingebouwde videoalbum van waaruit je al je videobeelden kan bekijken, sorteren, enz... Maar de module draait eigenlijk vooral rond het omzetten van (DV-)AVI naar MPEG-1 en MPEG-2. Je kan deze conversies volledig zelf bepalen, maar minder ervaren gebruikers kunnen ook gebruik maken van vooraf gedefinieerde instellingen. Verder kan je vanuit de centrale module ook rechtstreeks videobeelden binnenhalen vanuit je camera en je hebt ook de mogelijkheid MPEG-bestanden te bewerken: zo kan je er bijvoorbeeld een geanimeerde titel aan toevoegen, fragmenten wegnippen of er allerlei effecten (kleuren, filters en overgangen) op loslaten. Ook kan je van hieruit rechtstreeks (S)VCD-filmpjes branden, en als toemaatje kan je je camera er nog mee omtoveren tot een heus beveiligingsinstrument. DV Plus kan via de camera namelijk beweging detecteren, en vervolgens een alarm ten gehore geven of een e-mail mét beeldbestand versturen.

CONCLUSIE

Voor zover je eigen (videobewerkings)-software je dergelijke mogelijkheden nog niet aanbiedt, kunnen deze tools een welgekomen aanvulling voor je videoarsenaal zijn.

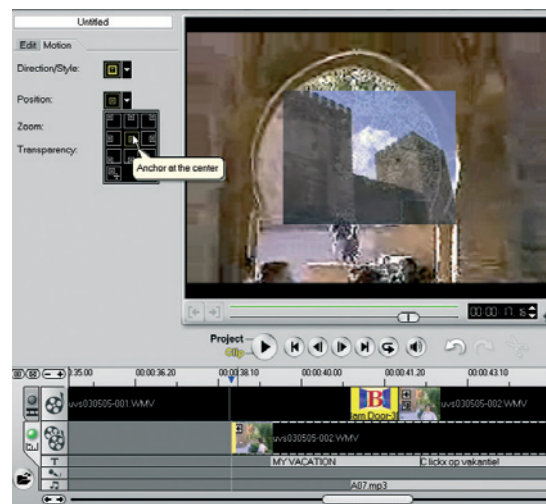

VideoStudio 7

De interface van VideoStudio is niet bepaald sexy, en is ook nauwelijks gewijzigd ten opzichte van de vorige versie. Opvallend is nog steeds het grote voorbeeldvenster, en dat is best handig, zeker nu je in versie 7 heel wat van je bewerkingen in real-time te zien krijgt. Opmerkelijk is ook de menubalk bovenaan, die je niet minder dan acht tabbladen laat zien. Capture, Edit en Share horen daar natuurlijk thuis, maar het lijkt ons minder logisch dat tabs als Effect, Overlay en Audio op dezelfde hoogte een plaatsje krijgen. Voor het overige mag je de interface vrij typisch noemen voor een videobewerker. Zo tref je rechts een bibliotheek aan, waarin je – afhankelijk van de keuze die je hebt aangestipt – onder meer clips, titels, overgangen, videofilters en audiobestanden kan oproepen. De meeste daarvan

kan je meteen in het voorbeeldvenster bekijken en naar je tijdlijn of storyboard verslepen, onderaan het scherm. Na een dubbelklik op het object kan je het dan via een aangepast taakvenster (links van het scherm) nog verder bewerken. Het aantal effecten is weliswaar indrukwekkend (ongeveer 190), maar de resultaten zijn niet altijd even fraai, en datzelfde geldt voor de meegeleverde audiosamples. De titelgenerator is heel veelzijdig, maar vreemd genoeg laat die je niet toe de titels exact te positioneren op je videoclip. Heb je eenmaal je filmpje afgewerkt, dan kan VideoStudio het probleemloos afleveren op tape, cd, dvd en het web. Heb je dvd op het oog, dan vind je in VideoStudio overigens een heel gebruiksvriendelijke module voor het creëren van dvd-menu's. Alleen zijn de meegeleverde sjablonen nogal schraal en zoek je vergeefs naar geanimeerde modellen.

Vanuit de tijdlijn heb je zó een beeld-in-beeld effect.

CONCLUSIE

VideoStudio 7 heeft voldoende aan boord om ook een gevorderde thuisgebruiker te bekoren, maar echt flashy kan je het niet noemen.

PINNACLE EDITION (PRO) 5

Van Pinnacle Systems kregen wij een demo te zien van hun nieuwste videobewerkingsproduct: Edition 5. Een testversie (build 1498, ook met Nederlandstalige interface) liep echter op een crash uit, en een werkende versie viel jammer genoeg buiten onze deadline. We beperken ons hier dus tot een overzicht van de belangrijkste eigenschappen en nieuwigheden. Het pakket

komt met een handleiding van haast 700 pagina's, en dat geeft meteen al de richting aan: dit pakket heeft (semi-)professionele allures – en dat mag overigens wel, met een richtprijs van € 799 (€ 999 voor de Pro-versie). Naar eigen zeggen bevat het pakket ongeveer 1.000 effecten die met een geschikte machine in real-time kunnen bekeken worden, waaronder de bekende suite van Hollywood FX – 3D FX. Komt er toch rendering aan te pas, dan kan Edition 5 dat op de achtergrond aanpakken, zodat je intussen verder kan werken aan je project. Heel wat effecten kan je ook 'animeren' met behulp van keyframes. De interface komt flink wat complexer over dan die van kleine broer Studio 8, maar met de talrijke opties die dit pakket je biedt, kan je moeilijk anders verwachten. Gelukkig kan je de interface wel personaliseren en in een profiel vastleggen. Het aantal videolagen is in principe onbeperkt, en je beschikt meteen over een geïntegreerde dvd-authoring module. Voor wie heel zwaar werk voor de boeg heeft: de Pro-versie komt met een eigen AGP-acceleratorkaart, waarmee je de snelheid nog kan opdrijven. Nuttig is alvast ook de nieuwe Instant Save-optie die al je bewerkingsstappen meteen veilig moet stellen. Minimale systeemvereisten: Pentium III, 1,8 GHz, 256 MB RAM, Windows 2000 of XP, AGP Graphics kaart.

Video DeLuxe 2 (Pack)

De allereerste aanblik van Video DeLuxe 2 kon ons niet echt bekoren: de interface kwam nogal druk en eigenzinnig over. Zo kan je bijvoorbeeld de grootte van het programmavenster niet wijzigen. Maar naarmate we met het programma experimenteerden – en ons door de eigenaardigheden beten – drong het tot ons door dat deze software een behoorlijk krachtig pakket is met opties die je zelfs in duurdere pakketten niet vindt! Zoals bij de meeste pakketten kan je ook hier schakelen tussen de tijdlijn en het storyboard, maar het gros van het werk zal je ongetwijfeld op de tijdlijn uitvoeren. Die geeft namelijk een zeer gedetailleerd – maar op de duur erg complex – beeld weer van de verschillende video- en audiosporen. Video DeLuxe maakt ook intensief gebruik van de rechtermuistoets. Klik je bijvoorbeeld op zo'n videospoor, dan popt een menu op van waaruit je onder meer je videobeelden kan trimmen of verder in scènes kan laten opsplitsen. Maar er huizen ook meer geavanceerde opties in zo'n menu. Wat dacht je bijvoorbeeld van een automatische beeldstabilisator, waarmee je al te schokkerige opnames tot de orde roept. Voor een extra € 19,99 kan je trouwens upgraden naar de PLUS-versie, en dan staan je ook wizards voor video- en audio-restauratie ter beschikking. Ook qua effecten, overgangen en titels boer je goed bij Video DeLuxe. Zit je bewerkingsronde erop, dan moet je je film nog bewaren. Neem dan maar rustig de tijd om over het gewenste formaat te beslissen, want Video DeLuxe biedt je heel wat mogelijkheden aan. Zo kan je onder meer kiezen voor (mini-)dvd en (S)VCD. Je vindt in dit pakket trouwens ook een veelzijdige dvd-authoringmodule. Als extraatje kan je ook nog een Jukebox-cd branden, een concept dat zich goed leent voor allerlei muziek- en diashows.

CONCLUSIE

Wie zich door de ietwat eigenzinnige en complexe interface bijt, vindt in Video DeLuxe een pakket dat qua prijs/kwaliteit erg goed scoort.

iMovie 3

Een sterk punt van de nieuwe – en eveneens gratis – versie van iMovie is de verbeterde uitwisselbaarheid met nevenprogramma's als iPhoto, iTunes en iDvd. Voortaan kan je snel afbeeldingen en audio rechtstreeks in iMovie

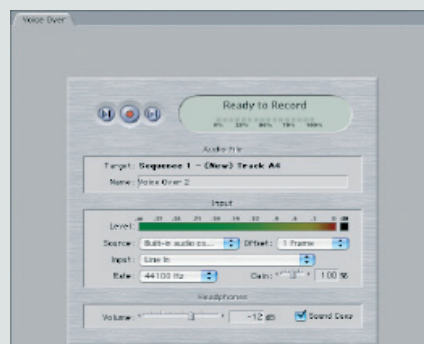
binnenhalen, of de afgewerkte film zonder export-omweg naar QuickTime of rechtstreeks naar iDvd uitvoeren. Komt daar bij dat je in iMovie nu heel makkelijk hoofdstukmarkeringen kan aanduiden – een druk op de knop is voldoende – en die worden meteen door iDvd herkend en in het dvd-menu verwerkt. De iMovie-module zelf heeft er enkele leuke geluiden, effecten en overgangen bij gekregen. Complex wordt het echter nooit: zelfs als je nog geen videobewerkingsprogramma in handen hebt gehad, kan je er snel mee uit de voeten. Door middel van een schakelknop kan je rechtstreeks beelden vanuit je camcorder binnenhalen (via FireWire). iMovie herkent verschillende scènes automatisch en zet ze al klaar in aparte clips. Die hoeft je dan maar naar de gewenste locaties op de tijdlijn te slepen. Vanuit een menuutje kan je daar ook nog extra afbeeldingen of audiofragmenten aan toevoegen. Maar je kan er net zo goed cd-achtergrondmuziek of voice-overs bijhalen. Beide kan je trouwens rechtstreeks vanuit iMovie opnemen. In totaal staan er daarvoor drie audiosporen tot je beschikking. Handig is ook dat je voor elke audiospoor het volume apart kan instellen. De andere opties die je vanuit dat menu kan toevoegen, zijn dan: titels, overgangen en effecten. Vooral die laatste categorie biedt je een heel leuk arsenaal en via enkele schuifbalken kan je ze heel eenvoudig bijspijkeren. Qua exportmogelijkheden zit het overigens ook wel goed. Je kan de bewerkte film opnieuw richting camcorder sturen, naar dvd branden (via iDvd), of opslaan in het nieuwe MPEG-4-formaat (QuickTime 6), waarbij je dan de keuze krijgt tussen opties als e-mail, web, web-streaming, cd-rom of DV.

CONCLUSIE

iMovie is een gratis Mac-programma dat zich vlot laat bedienen en bovendien leuke effecten toelaat, zodat je er snel creatief mee aan de slag kan.

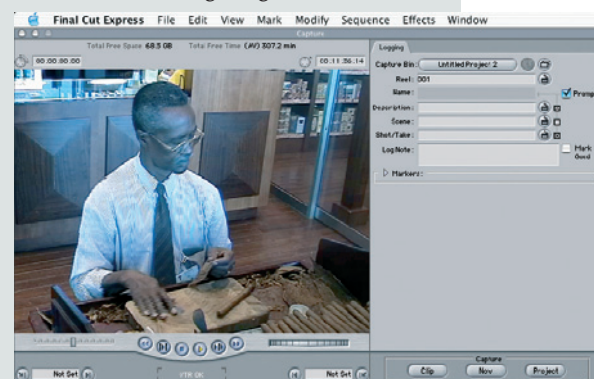
Final Cut Express

De interface van Final Cut Express lijkt als twee druppels water op die van grote broer Final Cut Pro, een pakket specifiek bedoeld voor de (meer) professionele markt. De Express-versie begint ongeveer waar het gratis iMovie ophoudt, en dat maakt het bij uitstek geschikt voor de semi-professioneel die zich al te beperkt weet door het enkelvoudige videospoor en de paar audiosporen die iMovie hem biedt. Standaard opent Final Cut Express dan wel met twee videosporen en vier audiosporen, maar dat kan je optrekken tot een nagenoeg ongelimiteerd aantal video- en audiosporen (99)! Zo biedt het programma ook ondersteuning aan voor meergelagde PhotoShop-bestanden: elke laag komt dan automatisch op een eigen, bewerkbaar videospoor terecht. Vervolgens kan je met keyframes aan de slag, waarmee je dan allerlei animaties kan opbouwen – hoewel hier een aantal gevorderde opties uit Final Cut Pro zijn weggelaten. Kan dit sporenarsenaal je niet over de streep trekken, dan hoopt Final Cut Express het alsnog te doen met een indrukwekkend aantal ingebouwde overgangen, filters en effecten (meer dan 200). Heel wat van die effecten moeten weliswaar nog gerenderd worden, maar een voldoende krachtige machine (G4, 550 MHz of hoger) kan je wel heel wat ergernis besparen. Ook titelfanaten komen in Final Cut ongegeneerd aan hun trekken, met

Grijp vast, die microfoon!

effecten als crawl, scrolling text en typewriter. Dankzij een extra module (Boris Calligraphy) is het ook mogelijk 2D- en 3D-effecten aan je titels mee te geven. Wel jammer dat je geen titeleigenschappen kan animeren, wegens het ontbreken van een keyframes-optie in het vierwervenster. Kleurcorrecties zijn eveneens mogelijk, hoewel je minder krachtige opties ter beschikking krijgt dan in de Pro-versie. Op audiovlak hoeft Express zich evenmin te schamen: er is de ingebouwde tool voor het opnemen van voice-overs, en verder ook meer dan een dozijn audiofilters en tools waarmee je de kwaliteit van je audio kan opvijzelen (zoals een ruisverwijderaar). Het spreekt haast voor zich dat je met dit pakket ook heel wat wegen uit kan: tape, dvd of QuickTime/MPEG-4 – Final Cut Express kan er allemaal mee uit de voeten. Kortom... heel wat paarden onder de motorkap, maar om die vlugger te temmen had Apple best wel een gedrukte handleiding mogen meeleveren.

Final Cut Express: voor de semi-professioneel.

CONCLUSIE

Final Cut Express is een weldoordacht programma, en is qua prijs/kwaliteit prima afgestemd op de (flink) gevorderde thuisgebruiker en semi-professional.

VAKTAAL

AGP: Accelerated Graphics Port. Een aansluitingspoort op het moederbord van recente pc's waarin je een 3D-kaart kan pluggen. Via AGP worden data een stuk sneller getransporteerd dan via een PCI-poort.

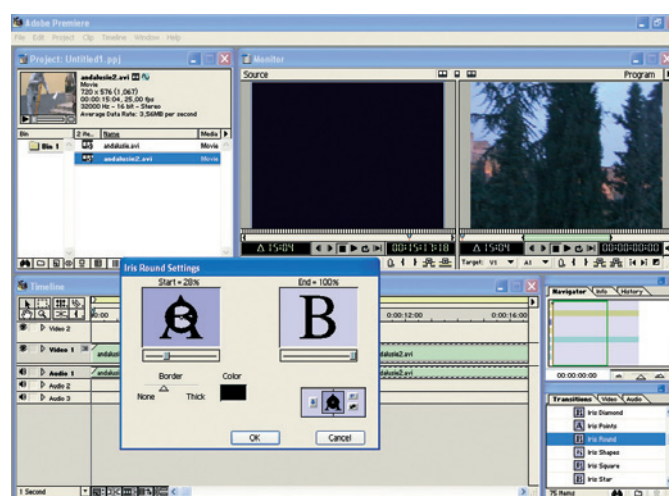
FireWire: Ook wel IEEE1394 of iLink genoemd. Een soort seriële verbindingspoort die in vele opzichten op usb lijkt. De maximale overdrachtsnelheid ligt echter veel hoger: tot 400 Mb/s tegenover 12 Mb/s voor usb.

Premiere 6.5

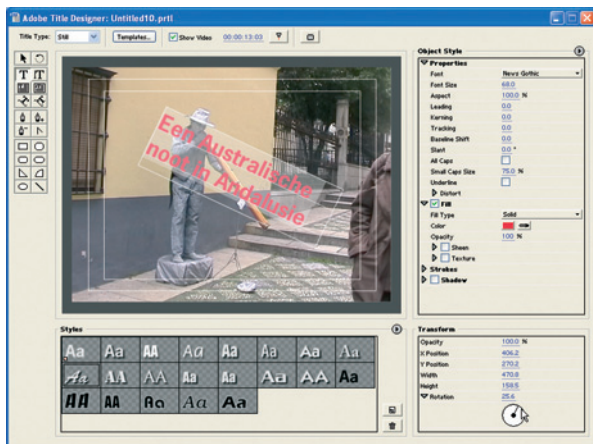

Adobe Premiere is zowat de facto standaard voor videobewerking, vooral dan in het (semi-)professionele segment. Het is dan ook een erg krachtig pakket, maar beginners hebben hier weinig te zoeken: daarvoor mangelt Premiere het aan enige gebruiksvriendelijkheid, en zitten al te veel opties diep verstopt in de menustructuur. Wie de typische Adobe-omgeving gewoon is (van pakketten als PhotoShop of Illustrator) zal de interface wel iets

sneller in de vingers krijgen. Buiten de werkomgeving hoeft je echter niet veel integratie met de andere Adobe-pakketten te verwachten, maar wellicht wordt daar in versie 7 wel aan gesleuteld. We hadden natuurlijk niet anders verwacht: het pakket is rijkelijk gevuld met allerlei effecten en overgangen. Nieuw in deze versie is wel dat heel wat van deze overgangen – althans op een voldoende krachtige computer – in real-time op je pc-scherm kunnen bekeken worden. Echt vlot bleek deze on-the-fly preview echter niet altijd te werken op ons testsysteem, maar het is wel een verbetering tegenover de vaak langdurige renderingprocessen uit vorige versies. Eindelijk bevat Premiere nu ook een meer dan uit de kluiten gewassen titeleditor, met als extraatje een groot aantal meegeleverde Postscript fonts. Vanuit deze editor kan je alle denkbare opties van je titel aanpassen (zoals font, kerning, transparantie, schaduw, rotatie,...). Wie op dvd mikt, vindt hier ook een aparte module voor dvd-authoring (Sonic Solutions Dvdit LE): eerst exporteer je de tijdlijnen, inclusief hoofdstukmarkeringen, via de gloednieuwe MPEG Encoder – ook al afkomstig van een extern bedrijf (MAIN Concept) – en zodra de codering achter de rug is, kan je dan via Dvdit je dvd-menu ontwerpen.

Een krachtig pakket met een complexe interface.

Nieuw in 6.5: een krachtige titel designer.

CONCLUSIE

Adobe Premiere is een zeer krachtig videobewerkingspakket, maar de complexe interface én de prijs maken het enkel toegankelijk voor semi-professionals.

Microsoft

	MOVIEMAKER 2	VIDEOBEWERKING WINPRODUCER	VIDEOWAVE MOVIE CREATOR 1.5	STUDIO 8	VIDEOSTUDIO 7
Prijs (*)	gratis	€ 79,95	€ 44,45	€ 89,45	€ 80
NL-versie?	(binnenkort)	Ja	Nee	Ja	Nee
Gratis proefversie?	Ja www.microsoft.com	nee	Nee	nee	Ja www.ulead.com
Beoordeling (Meer sterren is beter)	**	**(*)	**	****	***
Producent	Microsoft	Easy Computing (ism InterVideo)	Roxio	Pinnacle Systems	Ulead
Website	www.microsoft.com	www.easycomputing.com	www.roxio.com	www.pinnaclesys.com	www.ulead.com
Minimale (!) systeem-vereisten	Windows XP Pentium III 600 128 MB RAM	Windows 98SE Pentium III 550 128 MB RAM	Windows 98SE Pentium III 500 128 MB RAM	Windows 98SE Pentium III 500 128 MB RAM	Windows 98SE Pentium III 800 128 MB RAM

(*) prijs voor rechtstreekse download van site (indien mogelijk) – eventuele conversie van dollar naar euro werd berekend op 5 mei 2003.

MediaStudio Pro 7

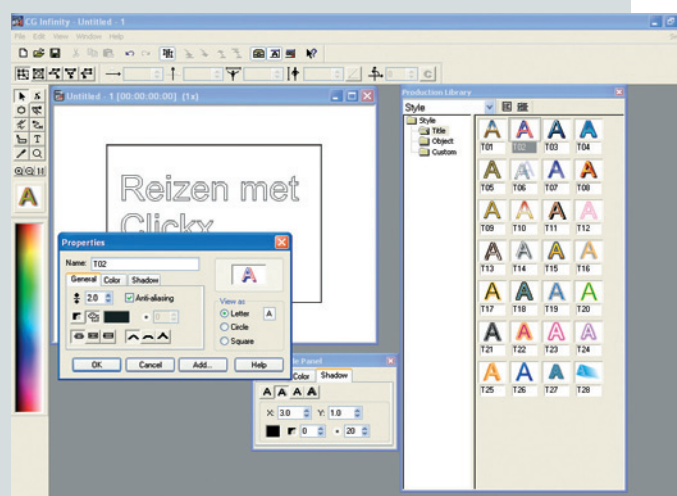

€ 423,11

Wie MediaStudio voor de eerste keer wil opstarten, staat ongetwijfeld voor een verrassing. In de programmalijst prijken namelijk een zestal verschillende toepassingen, waaronder Audio Editor, Video editor, Video Capture, Video paint en CG Infinity.

Wie dacht één netjes geïntegreerde werkomgeving te vinden van waaruit je rechtstreeks alle nodige bewerkingen kan uitvoeren, komt dus wel bedrogen uit. Wel kan je via een Switch-knop tussen de verschillende deelapplicaties schakelen, maar erg efficiënt werken is dat niet bepaald. Hopelijk zorgt Ulead voor meer integratie in een volgende versie... MediaStudio Pro profileert zich alvast wel als de directe concurrent van Adobe Premiere, maar dan lijkt ons enig sleutelwerk wel nog op z'n plaats. Zo is de gehele performantie van MediaStudio niet bepaald indrukwekkend: het programma

geeft zelfs een lome indruk in vergelijking met Premiere, en daar verhelpt de ingebouwde 'smart rendering functie' niet bijster veel aan. Het was ook het enige programma in onze reeks waarbij we moeite ondervonden om onze DV-camcorder – en niet (enkel) onze webcam – aangestuurd te krijgen. De effectenton zit in MediaStudio gelukkig wel goed gevuld! Vooral in combinatie met de module Video Paint kan je namelijk erg originele effecten en animaties frame per frame 'schilderen' op je videobeelden. Ook bevat het pakket tal van overgangseffecten. Qua uitvoer ten slotte bevat ook MediaStudio de belangrijkste formaten die je van een modern videobewerkingspakket mag verwachten (waaronder AVI, Real, Windows Media, QuickTime en MPEG-2). Een dvd authoring-module bevindt zich eveneens aan boord.

CG Infinity: krachtige titelgenerator.

CONCLUSIE

MediaStudio Pro is weliswaar een krachtig pakket, maar het zou zich heel wat sterker weten te profileren met een betere integratie van de verschillende modules.

CONCLUSIE

Zoals je hebt gemerkt, hebben we in dit artikel een uiteenlopend gamma van videobewerkingspakketten samengebracht. Eén enkele winnaar uitroepen lijkt ons niet zo evident, want wat een optimaal pakket is voor een newbie is totaal ongeschikt voor een professional, én omgekeerd. De pakketten MovieMaker 2 (Windows) en iMovie 3 (Mac) lijken ons alvast gesneden brood voor de voorzichtige instapper, en ze zijn nog gratis op de koop toe. VideoWave Movie Creator is meer geschikt voor wie het vooral snel en speels wil. De grote schare van gevorderde thuisgebruikers zullen zonder twijfel in hun nopjes zijn met het gebruiksvriendelijke pakket Pinnacle Studio en zelfs met het ietwat eigenzinnige – maar scherp geprijsde! – Video DeLuxe. De (semi-)professional kan dan weer rustig aankloppen bij Adobe Premiere, tenzij hij z'n ding op een Mac doet én het met een ietsje minder paardenkracht kan stellen. In dat geval is het (goedkopere) Final Cut Express zeker het overwegen waard.

— Toon Van Daele —

VIDEO DELUXE 2	IMOVIE 3	FINAL CUT EXPRESS 1.0	PREMIERE 6.5	MEDIASTUDIO PRO 7
€ 56 (€ 99,99 incl. kaart)	gratis	€ 398	€ 489	€ 423
Ja	Ja	Nee	Nee	Nee
nee	Ja www.apple.com/nl/imovie	Nee	Ja, 6.0 try-out www.adobe.com	Ja www.ulead.com
***(*)	***	***(*)	****	***
Magix	Apple	Apple	Adobe	Ulead
www.magix.com	www.apple.com	www.apple.com	www.adobe.com	www.ulead.com
Windows 98 Pentium II 266 64 MB RAM	Mac OS X (10.1.5) Powerpc G3 400 256 MB	Mac OS X v.10.2 Powerpc G3 500 256/384 MB	Windows 98SE Pentium III 500 128 MB RAM	Windows 98SE Pentium III 500 128 MB RAM